

Äldre personers kognitiva återhämtning efter kirurgi

Antalet äldre personer ökar globalt och i Sverige är nu var femte person 65 år eller äldre. Nationell statistik visar att det årligen genomförs cirka 2,8 miljoner kirurgiska ingrepp varav nästan 50 procent av de som opereras är över 60 år. Återhämtning efter en operation (postoperativåterhämtning) är en komplex, dynamisk och individuell process där personen förväntas vara aktiv och självständig. Majoriteten av återhämtningen sker i hemmet efter det att personen är utskrivna från sjukhuset. För att klara detta på ett bra sätt krävs ofta stöd både från sjukvården, närstående och vänner. I vården finns i dagsläget ingen rutinmässig uppföljning av den kognitiva funktionen trots att forskningen visar att upp till 25% av de som genomgått en operation erfar en kognitiv svikt i det tidiga postoperativa skedet. I och med dagens korta vårdtider så inträffar och uppmärksammas de flesta fall av postoperativ kognitiv svikt när personen har skrivits ut från sjukhuset. Postoperativ kognitiv svikt får konsekvenser inte bara för den som drabbas av den utan också för de anhöriga, sjukvården och samhället.

Syftet med studien är att undersöka om ett digitalt kognitionstest fungerar väl för att följa och utvärdera kognitionen i samband med operation. Testet är sedan tidigare utprovat, det är precist och säkert i andra sammanhang, även på en äldre population.

För att fånga det objektivt mätbara i kognitionen kommer det digitala testet att användas, ett test som den äldre personen utför både före och efter sin operation och som speglar de. Förutom kognitionen kommer även den generella postoperativa återhämtningen och personens mående att följas. För att fånga den subjektiva upplevelsen av den postoperativa perioden kommer både personerna som genomgått det kirurgiska ingreppet och deras närstående att intervjuas. De individuella intervjuerna kommer fokusera på hur de erfarit denna period, vilka utmaningar de haft och vad som underlättat.

Målet med studien är att tidigt finna de personer som drabbats av en kognitiv nedsättning postoperativt och därmed underlätta kontakten mellan den drabbade och sjukvården. Genom att tidigt identifiera dessa personer finns större möjligheter att sätta in rätt stöd till rätt person i rätt tid och därmed minska lidande för både den drabbade och deras närstående. Med rätt stöd torde det också finnas möjlighet att minska sjukvårdskostnader pga. färre återinläggningar på sjukhus samt färre besök på akutmottagning eller primärvård.